

Mottagare

Barn- och utbildningsnämnden

Riktlinje för profil inom grundskolan

Förlag till beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar att fastställa riktlinje för profilverksamhet i grundskolan, att gälla från och med beslutsdatum.

Sammanfattning

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har tagit fram förslag till riktlinje för profilverksamhet i grundskolan. Riktlinjen syftar till att säkerställa att profilverksamhet planeras, beslutas, genomförs och följs upp på ett rättssäkert, transparent och likvärdigt sätt.

Riktlinjen tydliggör vilka former av profilverksamhet som är tillåtna, hur antagning ska ske samt ansvarsfördelning mellan nämnd och rektor. Den reglerar också under vilka förutsättningar färdighetsprov får användas samt vilka krav som då ställs på rättssäkerhet och bedömning.

Vidare innehåller riktlinjen krav på analys inför beslut, bland annat avseende likvärdighet, skolval, elevsammansättning och påverkan på skolskjuts.

Ärendebeskrivning

Profilverksamhet i grundskolan kan bidra till ökad motivation, trivsel och måluppfyllelse genom att elever ges möjlighet till fördjupning inom ett intresseområde. Samtidigt ställs höga krav på att verksamheten inte strider mot skollagens krav på likvärdighet och öppen tillgång till utbildning.

Enligt gällande författning får urval till utbildning som huvudregel inte baseras på elevers förkunskaper eller färdigheter. Undantag finns endast i begränsad omfattning, exempelvis för vissa profiler där färdighetsprov får användas.

Det finns behov av en förvaltningsövergripande riktlinje som säkerställer en enhetlig och rättssäker hantering inom Region Gotland. Förslaget tydliggör därför:

- tillåtna former för profilverksamhet
- villkor för antagning och urval
- beslutsnivåer och ansvar
- process för införande och uppföljning
- särskilda regler för profilverksamhet med färdighetsprov

Bedömning

Förvaltningen bedömer att föreslagen riktlinje skapar tydliga och rättssäkra ramar för hur profilverksamhet ska bedrivas inom Region Gotland.

Riktlinjen stärker:

- likvärdighet, genom krav på analys av konsekvenser för tillgång till utbildning och elevsammansättning
- rättssäkerhet, genom tydliga krav på dokumentation, beslutsordning och urval
- transparens, genom krav på tydlig information inför skolval och beslut

Samtidigt skapas förutsättningar för att profilverksamhet kan bidra till ökad motivation och måluppfyllelse utan att utvecklas till selektiva eller ojämlika utbildningsformer.

Perspektiv som beaktats;

Barnrättsperspektiv

Riktlinjen utgår från att alla elever ska ha likvärdig tillgång till utbildning. Särskild hänsyn tas till att profilverksamhet inte får utformas så att vissa elevgrupper systematiskt missgynnas.

Likvärdighet och landsbygdsperspektiv

Riktlinjen innehåller krav på att påverkan på skolval, elevsammansättning och skolskjuts särskilt ska analyseras inför beslut.

Detta är centralt för att säkerställa att profilverksamhet inte leder till oönskad segregation eller försämrad tillgång till utbildning för elever i olika delar av regionen.

Ekonomiska konsekvenser

Eventuella ekonomiska konsekvenser ska belysas i samband med varje enskilt beslut om införande av profilverksamhet.

Uppföljning

Uppföljning ska ske inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet och omfatta bland annat rättssäkerhet, likvärdighet och måluppfyllelse. Resultatet ska återspeglas till nämnden.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att barn- och utbildningsnämnden fastställer riktlinjen

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Riktlinje för profilverksamhet i grundskolan, 2026-07-27
Riktlinje profilverksamhet i grundskolan, 2026-07-07

Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Torsten Flemming
Utbildningsdirektör

Bo Eriksson
Avdelningschef stöd och utveckling

Skickas till

Skolchef region Gotlands grundskolor